

"Aktiv på Dagtid" i Sarpsborg: En viktig folkehelseinvestering

"Aktiv på Dagtid" (ApD) i Sarpsborg kan redusere kommunale helse- og velferdskostnader, ved å forbedre mental og fysisk helse, samt livskvaliteten og mestringsstrategiene til deltakerne. Fortsatt investering i tiltaket gjennom samarbeid mellom idretten og kommunen er viktig for folkehelsen, og det er en kostnadseffektiv investering for kommunen.

Mellom 2019 – 2022 har mellom 300 og 400 deltakere vært en del av ApD i Sarpsborg (Årsrapport 2022¹). ApD fremmer fysisk aktivitet, sosial inkludering og mentalt velvære, og det er en kostnadseffektiv tilleggsressurs i kommunens helse- og omsorgstjenester.

Sarpsborgs innbyggere mottar helse- og omsorgstjenester i større grad enn landsgjennomsnittet. I 2022 mottok 8,6 % av innbyggerne i Sarpsborg en eller flere helse- og omsorgstjenester. Landsgjennomsnittet er på 7,1 %². Disse utfordringene understreker behovet for effektive folkehelsetiltak.

ApD er støttet av forskningsrapporter³, som viser til betydelige helsegevinster, inkludert forbedret fysisk form, økt livskvalitet og reduserte helserelaterte kostnader for samfunnet. Dette understreker ApD som en god investering i folkehelsen, med store mulige besparelser. Studiene fremhever hvordan ApD kan bidra til å bryte den negative syklusen av lav utdanning, dårlig helse og lav sysselsetting ved å fremme aktivitet og inkludering. Deltakelsen har vist seg å ha en omfattende positiv innvirkning, ikke bare på individene selv, men også på deres familier og samfunnet som helhet, ved å redusere behovet for helsetjenester.

ApD begynte i Oslo på 1990-tallet og er nå et veletablert tiltak i flere fylker inkludert Østfold, og det har vist seg å være mer enn 'idrett' i tradisjonell forstand. I 2023 ble ApD finansiert med kr 300 000 over kulturbudsjettet. Samtidig har det vært en dreining mot å fremme ApD som et tiltak for å lette deltakeres vei tilbake til arbeidslivet. Hvis en til to av deltakerne i ApD går fra å motta NAV-ytelser, til å få en jobb og betale skatt, vil kommunens investering være betalt. Viken idrettskrets har i en kronikk pekt på at kulturbudsjettet ikke er riktig budsjett. Samtidig er vi klare på at tiltaket hører hjemme i helsebudsjettet til kommunen, noe som har vært tilfelle tidligere i Sarpsborg.

Det er etter vårt skjønn avgjørende for Sarpsborg kommunes arbeid med å bedre folkehelsen at kommunen fortsetter sin støtte til ApD.

¹ Årsrapport Aktiv på dagtid 2022, <https://www.idrettsforbundet.no/siteassets/viken/dokumenter/aktiv-pa-dagtid/arsrapporter/arsrapport-aktiv-pa-dagtid-2022.pdf>

² Handlingsplan 2024-2027 med årsbudsjett 2024. Kommunedirektørens forslag.

³ Helmersen, M., Berget, B., & Guribye, E. (2018). *Aktiv på Dagtid ... frå å overleve til å leve igjen*. FoU-rapport nr. 2/2018. Agderforskning.

Strandbu, Å., & Seippel, Ø. (2011). *NOVA Rapport 13/2011*